

hitro prišli k sebi in ugotovili, da so nas zopet zajebale neke nepopolne meritve in ocene. Končno pa je tudi to uspeh, da ima Najdena že tretji vhod. Požirek krepkega in pivo sta prispevala k vse boljši volji. Odločili smo se, da gremo še enkrat preko Najdene na inkriminirano mesto v Michlerjevi štirni. Tam smo se razdelili v dve ekipi. Ena se je povzpela v Galacijevko in spustila del opreme navzdol, da smo jo odnesli preko Najdene na površje. Ta ekipa je tudi izmerila zadnji del Galacijevke in jo na povratku tudi razopremila. Drugi ekipi se je preko Najdene pridružil Klok, ki je naredil nekaj »zgodovinskih« posnetkov. Na površju je bila že številna zunanja ekipa, počastila sta nas tudi Jure in Eta s svojim obiskom. Ob dobri hrani in mrzli pijači iz Žanovega hladilnika smo bili vse bolj dobre volje in začeli načrtovati nove smeri razvoja aktivnosti na članskem vrhu. Idej je padlo že kar nekaj.

PS: Zopet smo naleteli na številčno ekipo tujih jamarjev (več kot deset Madžarov), ki so z vrvjo opremili Najdeno od vhoda do konca opremljene poti v Najdeno. Tudi notri so se nekoliko zgubili in sva jih z Mančem usmerila v lčotov rov. Prav zanimivo je, da velikokrat in ravno med tednom naletimo na tuje obiskovalce Najdene jame. Očitno je v tujini vse bolj znana in popularna.

Matic Di Batista

SVEŽI VETER V RENEJEVEM BREZNU

Raziskovanje Renejevega brezna je po odkritju sifona na »koncu« jame nekoliko zamrlo. Od leta 2011 je minilo kar nekaj let, ko jame ni povohal skoraj nihče. Morda je temu delno botrovalo tudi dejstvo, da je kar nekaj takrat najbolj zavzetih jamarjev postalo manj aktivnih. Mogoče pa je temu doprinesla že sama misel na takrat nepremagljiv sifon v tem odročnem delu jame, ki na prvi pogled ni obetal večjih odkritij.

Leta 2011 je padla odločitev za ogled sifona s potapljaško opremo. Matt Covington je zelo na hitro opravil ogledni potop in ugotovil, da – razen nekaj manjših in ne preveč perspektivnih žepov – sifon nadaljuje svojo pot v globine (več v *Glasu podzemlja* 2014).

Takrat nas je bilo v nosaški ekipi kar nekaj takih, ki smo bili v tej jami prvič, sigurno pa prvič tako globoko. No, sam sem bil nad jamo navdušen in nekoliko prestrašen. Mi pa nikakor ni šlo v glavo, kako to, da se je vsa energija raziskovanja tako hitro usmerila v raziskovanje sifona, ko se je po drugi strani spodaj sprehajalo le nekaj ekip in še te so raziskovanje opravljale bolj »na daljavo« – pot od bivaka Gabrček do spodnjih delov je kar dolga.

V naslednjih letih ideja o nadaljevanju podvodnega raziskovanja še vedno ni zamrla in vsaj enkrat smo potop skoraj opravili, a nam je zagodlo vreme. Želja, da gremo tja dol za kak dan več in si vzamemo čas za temeljitejši pregled jame, pa je vedno bolj rasla. Še posebno zato, ker

Zaključek

Z 20. poročilom se je zaključila zgodba o Galacijevki, zgodba, ki je pomenila veliko požrtvovalnosti, vztrajnosti in iznajdljivosti članov, predvsem pa veteranov. Pa tudi veliko zabave, prijetnega druženja obujanja spominov in sploh »članjenja« v najglobljem pomenu te besede! Ne bom našteval imen, moram pa izpostaviti veliko angažiranje Žana, ki je bil idejni vodja in motor te zgodbe. Hvala vsem in gremo naprej!

Infrastruktura na članskem vrhu je odlična in kar kliče po novih zgodbah!

Člansko!

se marsikje čuti tudi prepih.

Nazaj v Reneja

Leto 2014 je bilo srečno leto in uspeli smo zbobnati dovolj veliko podporno ekipo, da smo do sifona skupaj znosili velik kup potapljaške opreme, opreme za plezanje kaminov in vse potrebno za bivakiranje. S prvo ekipo smo se naselili na peščenih obalah Copacabane ter začeli z ogledovanjem spodnjih delov kolektorja ter možnimi nadaljevanji v kaminih. Druga ekipa je prišla na dno dan kasneje in z njimi je bil tudi jamski potapljač Simon Burja, ki je prišel opraviti zelo zahteven potop – potopil se je 82 m globoko in 250 m v dolžino. Vendar pa je na žalost vseh ugotovil, da se sifon nadaljuje v globine in se zaenkrat ne namerava obrniti navzgor. S tem je Renejevo brezno postalo druga najgloblja jama v Sloveniji.

Tudi raziskovalci suhih delov smo bili precej uspešni. Rešili smo eno jeklenko, ki je »lebdela« pod stropom dvorane, krstili večinski del ekipe, ki se je prvič odpravil v vsaj približno globoko jamo, ter – kar je najpomembnejše – si vlili upanja na suho nadaljevanje jame z novimi odkritji. Splezali smo namreč v višje ležeče nivoje kolektorja, ki so prav tako imeli nekaj prepaha. Sicer smo se kasneje prebili nazaj v spodnje nivoje, vendar nam to ni vzelo upanja, saj smo sedaj vedeli, da zgornji nivoji obstajajo. In če je en nivo, zakaj ne bi bil še drugi? Kar pa je glavno – potrdili smo obstoj prepaha v spodnjih delih jame.

Poleg vsega tega smo na Copacabani vzpostavili bivak, ki ima verjetno eno bolj posrečenih lokacij. Spoznali smo, da se lahko tudi 1000 m pod površjem dobro je in posledično celotno dvorano večkrat napolnili z vonjem po kmečki pojedini »a la chef Anže«. Za še boljši ambient pa smo poskrbeli z glasbo iz prenosnega zvočnika, ki je odmevala od sten dvorane s sifonom.

Ekspedicija je bila zelo uspešna z vseh vidikov. Uspeh potopa je bil sigurno na svetovnem nivoju, sploh ker smo vse skupaj izvedli z relativno majhno ekipo. Kar se tiče ostalega raziskovanja, smo si dokazali, da smo v taki jami lahko uspešni, vendar bo za to potrebno raziskovanje z večdnevnim bivakiranjem. Prav tako smo posamezniki preizkušali svoje psihofizične sposobnosti in spoznali marsikaj, na kar nismo pomislili pred začetkom, pa je v takih jamah zelo pomembno.

Udeleženci:

Ekipa v jami: Aleš Štrukelj (JD Rakek), Bojan Stanek (JD Carnium Kranj), Boštjan Vrviščar (JKT), Dejan Praprotnik (JD Carnium Kranj), Franc Petrič (JD Carnium Kranj), Katja Milišič (HPD Mosor), Marin Glušević (HPD Mosor), Matjaž Božič (DZRJ Simon Robič Domžale), Miha Ileršič (JD Rakek), Milan Podpečan (KŠJK Speleos - Siga Velenje), Mitja Mršek (JD Borovnica), Mitja Prelovšek (DZRJL), Rok Stopar (JD Dimnice Koper), Simon Burja (DZRJ Simon Robič Domžale), Anže Oblak (DRP Škofja Loka), Jaka Flis (DZRJL), Matej Blatnik (DZRJL), Matic Di Batista (DZRJL), Špela Borko (DZRJL), Ana Makovec (JD Borovnica), Andrej Kristan (JD Logatec), Karin Rutar (JSPD Tolmin), Miha Staut (JKŽ).

Zunanja ekipa: (DZRJL) Andrej Drevenšek, Gregor Pintar, Katarina Kanduč, Marina Pintar, Marjan Baričič, Matej Dular, Metod Di Batista, Nada Pintar, Uroš Kunaver in Uroš Novak.

Tradicionalni Rene za krompirjeve počitnice 2015

Kot rečeno, je bila bera prejšnje leto uspešna in število ljudi, ki so se okužili z obujenimi raziskavami v Reneju, se je še povečalo. Tokrat smo se zadeve lotili bolj organizirano. Napravili smo približen plan dela, gibanja po jami in kar precej zoptimizirali hrano, ki smo jo odnesli v jamo. Kljub vsem požrtijam na dnu, pa smo vseeno ugotovili, da je še vedno nekaj prostora za izboljšave.

V jamo smo odšli v dveh ekipah. Prva je nesla kar lep del robe do -1000 m in se nato obrnila proti površju, zraven pa nabrala še nekaj smeti – slava jim. Druga je v jamo vstopila dan kasneje in pobrala preostalo robo, ter šla na Copacabano obnovit bivak.

Čeprav je prva ekipa opravila levji delež pri transportu opreme na -1000 m, je bilo delo druge vseeno precej mučno. Dol smo nosili po dve ogromni prasici na člana ekipe. Tokrat se nam je zopet pridružil Garmin, ki je manjkal od potopa z Mattom naprej. Takrat je začel s čudno navado, da se nove člane na koncu vsake vrvi opozarja o doseženem globinskem rekordu; na prvi odpravi je slednje zavzeto pripovedoval meni. Na drugi se je tega

navzel Anže in ostale tri praktično na vsakih 10 m opomnil, da so presegli svoj globinski rekord. No, na tokratni odpravi Garminu nisem ostal dolžan, saj je ob prejšnjem obisku jame ostal na bivaku Delux – tako sem ga na globinske rekorde opominjal tekom cele poti do Copacabane.

Ker smo se s spodnjimi deli sedaj že dobro seznanili, smo naredili plan, da se prvi dan dobro razgledamo in začnemo s plezarijo, poleg tega pa razopremimo lanskoletno plezarijo in pregledamo nekaj vprašajev. Najbolj je našo pozornost prevzela ogromna dvorana, ki se nad kolektorjem odpre ravno na mestu, kjer jama spremeni smer iz 130° proti Copacabani. Tam smo si vzeli kar nekaj časa in vztrajno svetili v strop in preverjali, kje bi lahko jama nadaljevala svoje rove. Tu velja omeniti, da smo bili oboroženi s kar dvema Scurionoma, en je bil praktično nov in smo ga dobili kot del sponzorske pomoči.

No, ko smo tako stali na vrhu podornega stožca in usmerjali poglede proti stropu, smo ugotovili, da se zgoraj, pod stropom, nabira »bel prah« (karfiol), ki je značilen za vetrovne dele. Povrh vsega pa še v smeri 130°. Tako je bil cilj določen. S Špelo sva se odpravila razopremit stare dolgove, Garmin, Blatnik in Flis so pa začeli s plezalnimi podvigi v veliki dvorani.

Ko sva prišla nazaj s precej neuspešne misije (vsi vprašaji so bili zaključeni), so bili fantje že kar visoko v steni. Poleg tega so splezali še na polico v gorvodni smeri in nama povedali, da gre morda tam jama naprej, da pa pogledali niso preveč dobro. No, izkazalo se je, da gre jama tam res naprej in sicer v relativno velikem slogu – suh fosilni rov premera do 5 m, vendar v gorvodni smeri, proti severovzhodu. Po kakih 100 m fosilnih rogov smo se znašli v večji podorni dvorani z možnim nadaljevanjem na vrhu zelo grdega podora. Ta podor smo nekako preplezali (po lebdečih blokkih v velikosti Matijeve bivše hiške) in prišli na nekakšen preval, kjer je bilo na drugi strani spet brezno. Med tem smo prišli v veliki dvorani že skoraj do vrha – do mesta, kjer se je slutilo nadaljevanje.

V zadnjem raziskovalnem dnevu smo se razdelili v dve ekipi. Z Garminom sva nadaljevala, kjer sta se z Blatnikom ustavila. Špela, Blatnik in Flis so odšli fotodokumentirati nove gorvodne dele. Plezanja v veliki dvorani je ostalo res malo in hitro sva bila na vrhu. Odkritja, ki so sledila, so na vsakem metru dvigala utrip proti nevarnim mejam. Najprej sva ugotovila, da je zgoraj dejansko prisoten prepah, ki ni zanemarljiv. Sledil je relativno vodoraven rov, ki je prečil še eno brezno v veliko dvorano, nato pa nova stopnja navzgor. V navalu adrenalina sva stopnjo preletela kar »na frej«. To, kar je sledilo, je bilo skoraj neverjetno. Jama je šla naprej vodoravno, ves čas v smeri 130°. Rov je bil na nekaterih mestih nekoliko manjših dimenzij, kasneje pa se je spet razširil. Povsod po stenah pa ogromno belih karfiol.

Ker je bil to zadnji dan, sva z Garminom prišla do zaključka, da moramo te dele danes izmeriti, da bomo sploh vedeli kje smo. Hkrati sva se spomnila, da smo se zmenili, da bodo ostali trije za seboj potegnili štrik čez preplezan podor, da se lahko spustijo v brezno na drugi

strani. Tako sva začela dobesedno teči za njimi in jih ujela ravno, ko so se začeli vzpenjati na podor.

Plane smo spremenili in izmerili nove dele do nove stopnje. Kasneje smo ugotovili, da gre ta del jame dejansko stran od Copacabane, stran od sifona.

S tem je napočil zaključek raziskav in povratek na površje, ki je bil primerno »utežen« z ne preveč lahkimi prasicami. Zunaj nas je kot vedno pričakal odličen sprejem članov, ki so prišli na pomoč pri pospravljanju opreme z gore.

Udeleženci:

Zunanja ekipa v petek: Rok Stopar (JD Dimnice Koper)
Nosaška ekipa (DZRJL): Matija Perne, David Škufca in Gašper Šolinc
Plezalna ekipa (DZRJL): Matic Di Batista, Tomaž Krajnc, Jaka Flis, Matej Blatnik in Špela Borko
Zunanja ekipa (DZRJL): Behare Rexhepi, Ester Premate, Uroš Kunaver, Kaja Kunaver, Andrej Drevenšek in David Škufca.

V Reneja za novo leto

Glede na odkritja zadnji dan bivanja na dnu jame je v rekordnem času padla ideja, da bo treba nazaj pred naslednjim letom. Brez obotavljanja smo datum nastavili kar na čas božično-novoletnih praznikov.

Na zadnji ekspediciji smo ugotovili, da bivak iz polivinila ni najboljša rešitev, saj tropska mikroklima, ki nastane v prvi noči, konstantno dežuje ob vsakem tresljaju strehe. Tako smo naredili manjšo raziskavo in Uroša zaposlili, da nam je iz blaga, uporabljenega za »base-jump« padala, sešil najboljši bivak na svetu. Lokacijo bivaka smo določili kar na vrhu plezarije iz zadnje ekspedicije. Tako je konec leta 2015 nastal nov bivak v Reneju – Golobnjak.

Tokrat smo imeli razširjeno podporno ekipo, večinoma iz drugih društev, ter spremljevalca Yetija, ki ga je nostalgija spravila prav do dna. Ekipa je pomagala znositi dobršen del krame do novega bivak-placa in ga tudi pomagala postaviti. Drugi dan je prišel še preostanek ekipe, ki je nato v naslednjih dneh raziskoval na dnu.

Tokratni namen je bil jasen – splezati nadaljevanje na koncu novih, fosilnih rovvov in ob tem raziskati gorvodno brezno, ki bi morda omogočilo lepše prečenje Minotavrovega skalnjaka. S tem bi močno olajšali dostop do spodnjih delov jame.

Prva ovira je bila hitro premagana in jama nam je ponovno šla na roko. Rov na drugi strani stopnje se je počasi in enakomerno spuščal, še vedno v isti smeri. Vmes ga je presekalo večje brezno, vendar smo zaenkrat nadaljevali v smeri fosilca. Veselje je z vsakim metrom naraščalo in vonj po soški postrvi je bil vedno močnejši, nato pa ... podor. Podor je nastal v manjšem aktivnem breznu, ki je zopet presekalo naš fosilec. Na dnu se je brezno popolnoma zaprlo, prepah pa izgine nekje na isti višini, kjer se fosilni rov konča. To nam je sicer vlilo nekaj upanja, vendar smo vseeno preverili še ostale možnosti.

Prvo brezno, ki je presekalo fosilni rov, se je na dnu nadaljevalo v precej ozek meander. Ta se nato pridruži dvorani nad Copacabano, vendar je zelo težko prehodni. Ekipa hrabrih tlačilcev, ki so jo sestavljali Garmin, Blatnik in Flis, ni bila najbolj navdušena nad dimenzijami.

Pred končnim podorom smo splezali še precej umazan kamin, ki se je nato zopet prevesil v fosilen rov, vendar je tudi ta, na istem mestu kot spodnji, prišel do podora. Tudi količina prepaha je bila tu precej manjša.

S tem smo v teh delih z raziskavami v okviru te ekspedicije zaključili. Žal se zaključi tudi gorvodno brezno, kjer sta se med precej neprijetno naloženimi bloki tlačila Blatnik in Flis, in na koncu obupala, ker ni bilo več prehodno. Tudi pobočje do dna brezna je precej nestabilno in povzroča padce precej velikih skal.

Na tej ekspediciji smo potrdili smer fosilcev in dokazali, da obstaja možnost obhoda sifona. Prepah je, smer je prava. Prehodnost nam je onemogočil manjši podor. Tako je upanje ostalo, saj se skozi podor vidi skala, ki bi lahko bila stena, kjer se fosilni rov nadaljuje. Kopanja je relativno malo, vendar smo bili tokrat nepripravljeni na tovrstne podvige in smo zato pustili podor za naslednjic.

Času primerno smo imeli tokrat tudi nekaj zdravstvenih težav. Na dno jame se je nekako prikradla trebušna gripa. Prva žrtev je bil Blatnik, ki je vsebino želodca na srečo izpraznil na bivaku in potem vse skupaj prebolel ob nekoliko zmanjšanem tempu tistega dne. Drugi je nadlogo fasal Flis, ki je osvobodil želodec obroka prejšnjega dne na Gabrčku. Pred seboj je imel še pot do izhoda, tako da smo mu nekoliko olajšali prasio in se je z mukami le privlekel na sonce. Naslednjic bomo definitivno imeli kak rehidracijski prašek več v prvi pomoči.

Udeleženci:

Nosaška ekipa: Matic Boršnak (KŠJK Speleos - Siga Velenje), Miha Staut (JKŽ), Matjaž Božič (DZRJ Simon Robič Domžale) in Rok Stopar (JD Dimnice Koper).
Kulturno-zgodovinski odsek: Jurij Andjelič - Yeti.
Raziskovalna ekipa (DZRJL): Matic Di Batista, Tomaž Krajnc, Matej Blatnik, Jaka Flis in Špela Borko.
Zunanja ekipa pred in po akciji (DZRJL): Anže Oblak, Aleksandra Krajnc, Behare Rexhepi, Ester Premate, Andrej Drevenšek, David Škufca, Jaroš Obu, Mitja Prelovšek, Aja Zamolo, Drago Borko in Primož Jakopin s prijateljico.

Prihodnost

V zadnjih letih smo v Reneju (skupaj z odkritji v sifonu) odkrili skoraj za 2 km novih rovvov. Poleg tega smo jamo spravili na drugo mesto na lestvici najglobljih jam v Sloveniji.

Kar je še bolj pomembno od števil, na zadnjih treh ekspedicijah smo dokazali, da gre Rene naprej. To potrjuje tudi močan prepah, ki mu sedaj sledimo. V letošnjem letu je manjša delovna skupina, s Čotom na čelu, intenzivno delala na tem, da bomo naslednjic v jamo spravili večjo

količino električne energije in z njo prepričali podor, da nas spusti naprej. Ali nam bo uspelo? Seveda nam bo, saj je do doline Soče še dolga in se zato ne moremo z vsakim podorom na poti ubadati predolgo.

Žičnica na Kanin spet deluje, s čimer je postal Rene dostopnejši kot prejšnja leta. Sedaj počakamo samo še na dobro vreme, da se lahko odpravimo nadaljevati iskanje neznane poti skozi kilometer skale, na svetlobo.

TREKING-ŠPORT
varni pri športu, varni pri delu

Scurion®

**DOM SERVIS IN PREVOZI
ANŽE OBLAK S.P.**

Špela Borko

NADVSE SUBJEKTIVEN ORIS RAZISKOVANJA NAJBOLJŠE JAME NA SVETU – TRUBARJEV DAH

Lokacija: Pokljuški podi. Globina: 615 m. Dolžina: 5233 m. Perspektive: neskončne.

Najboljša ni bila od nekdanj (v danem primeru od nekdanj referira na 31. 10. 2013). To je postala ko sem, vsa zelena in naivna, prvič zlezla čez njen prag v januarju 2014 in se v trenutku zaljubila. Ali pa je vse le ukrivljen spomin, posledica sobotnih akcij, ki so v tisti sezoni sledile nadvse uspešnim petkovim disko partyjem. Naj bo karsizebodi, rodila se je najboljša jama na svetu.

Zimsko raziskovanje 2014 lahko opredelim zgolj kot skrajno neverjetno kombinacijo srečnih razpletov nadvse idiotskih zapletov. Slepo zaupanje v le rahlo bolj izkušene sokompanjone je vodilo v vrsto dogodivščin. Začelo se je s potapljanjem v snegu in večurnim odkopavanjem vhoda. Snežna jama globine 10 metrov ni bila redkost. Mladostno razposajenost bi lahko krivili za vztrajno pozabljanje obvezne opreme – rokavice, kape, desonderji, kombinezoni, čelke, škornji, Snickersi namesto merilne opreme – skratka seznam pozabljenih kosov je daljši od seznama obiskov, ki do decembra 2016 obsega 69 akcij. Jama je s segrevanjem ozračja postajala vse bolj mokra in kmalu smo odkrili lepote vrečk za smeti, ki še nikoli niso bile tako zaželen kos oblačila. Napredovali smo tudi v vzdržljivosti in akcije so se zavlekle vse do 24-urnih, ko smo končno sprejeli, da potrebujemo bivač in si zgradili najboljši bivač na svetu.

Posebna zahvala je namenjena sponzorjem: Treking športu, Anthonu, Scurionu in Anžetu Oblaku za organizacijo vseh transportov opreme in ekip s helikopterjem.

Naj povem še malo o morfologiji jame: ni ne preplitva ne pregloboka, nima predolgih meandrov, a lahki zagotovo niso, brezna so ravno prav globoka in vode je le na enem delu zgolj malenkost preveč. Ima mnogo križišč in njen prepah je nadvse skrivnosten, predvsem pa nikoli prav tak kot bi »moral« biti. Ima le eno kanček neprijetno, a nadvse razburljivo lastnost – razpada, kjer le more. Ne le enkrat je nič hudega sluteči jamar obvisel skupaj s pritrdiščem in okoliško skalo v praznini in naučili smo se kaj hitro bežati pred padajočim skalovjem. Morebiti najzanimivejša prigoda je bila, ko sva dve dekleti doživeli meteorni dež med opravljanjem male potrebe, na polici sredi brezna. Požrtvovalni jamar se je vrgel na do kolen goli dekleti in ju zaščitil z lastnim telesom. Zagovornik jamarkinih pravic bi incident zagotovo opredelil za spolno nasilje – k sreči zagovornikov jamarkinih pravic ni kaj dosti ...

Na Križišču (–300 m) naletimo na prvi »mind fuck« v obliki brezumnega spleta in prepleta vzporednih brezen že skoraj veličastnih dimenzij, kjer definitivno pobere slavo Ruski vohun, 180 m globoko brezno premera 20 m, kjer smo našli okno v vesolje. To je še najbolj logično pojasnilo odsotnosti gravitacije, ki omogoča lebdečemu skupku skal in blata kazati to – za blatno skalovje nadvse neprimerno – vedenje. Ker so vsa dna tega dela jame neprijetno zasuta,